

INSTRUKCJA OBSŁUGI
programatorów cyfrowych
PCm.010 i PCm.011
oraz PCm/a.010 i PCm/a.011

® **Fabryka Zintegrowanych Systemów Opomiarowania i Rozliczeń Sp. z o.o.**
87-100 Toruń ul. Targowa 12/22
tel.(056) 639 25 07 fax (056) 639 26 99
e-mail: office@metron.torun.plwww.metron.torun.pl

1. PRZEZNACZENIE I WARUNKI PRACY

Programator cyfrowy PCm.010, PCm.011

- steruje wg indywidualnych wymagań użytkownika załączaniem urządzeń elektrycznych, **nie wymagających nadzoru podczas pracy** (informacja o tym, czy urządzenie może pracować bez nadzoru, powinna znajdować się w instrukcji urządzenia).
- przeznaczony jest do pracy w pomieszczeniach zamkniętych, w klimacie umiarkowanym.

Programator PCm.010, PCm.011 dostosowany jest do mocowania na wsporniku szynowym TH-35 zgodnym z PN-89/E-06292 i normą europejską EN 50 022. Obudowa wykonana jest z niepalnego tworzywa termoplastycznego o klasie palności V-O zgodnie z wymaganiami normy UL-94.

Wersje handlowe programatorów różniące się wyposażeniem są następujące:

PCm.010

PCm.011

PCm/a.010

PCm/a.011

programator - przeznaczony do instalowania w szafach sterowniczych, skrzynkach rozdzielczych, obudowach, zapewniających klasę ochronności przed porażeniem odpowiednią dla danego zastosowania, których nie można otworzyć bez użycia narzędzi

programator z adapterem - przeznaczony do mocowania w dowolnym miejscu

2. FUNKCJE PROGRAMATORA

Programator PCm.010, PCm.011 realizuje następujące funkcje:

- programowanie załączeń i wyłączeń PRG - załączanie i wyłączanie zgodne z dobowo-tygodniowym programem użytkownika;
- sterowanie ręczne - stałe załączenie lub stałe wyłączenie na dowolny okres czasu lub na czas do chwili zmiany stanu przez instrukcję programową;
- automatyczne podświetlanie wyświetlacza po naciśnięciu dowolnego klawisza (przy podłączonym napięciu zasilania);
- automatyczna zmiana czasu zima/lato lub praca bez zmiany czasu - do wyboru przez użytkownika przy programowaniu;
- synchronizacja radiowa czasu DCF (tylko wersja PCm.010 DCF lub PCm.011 DCF) - automatyczne synchronizowanie bieżącego czasu (data, dzień tygodnia, godziny, minuty i sekundy) zgodnie z sygnałem radiowym emitowanym przez nadajnik we Frankfurcie;
- sekwencyjne przeglądanie nastaw programatora - możliwość uruchomienia przez użytkownika przy programowaniu;
- wskazanie bieżącego czasu (data, dzień tygodnia, godziny, minuty i sekundy) - 64-letni kalendarz (2001–2064);
- sygnalizowanie stanu załączenia przekaźnika programatora poprzez świecenie diody LED.

Dodatkowo programator PCm.011 posiada funkcję załączania impulsowego w zakresie 1÷59 s.

3. OSTRZEŻENIA I UWAGI

- Przed przystąpieniem do użytkowania programatora należy zapoznać się z niniejszą instrukcją.
- Programator należy przechowywać w pomieszczeniach zamkniętych, czystych, bez zanieczyszczeń pyłami i chemikaliami, w tem. 278÷313 K i wilgotności względnej 20÷80%.
- Programator posiada wewnętrzne zabezpieczenia przed zakłóceniami, nie należy jednak go montować w pobliżu dużych odbiorników indukcyjnych, które mogą być przyczyną zerowania się nastaw programatora.
- Nie należy wystawiać programatora bezpośrednio na światło słoneczne lub w pobliżu źródeł ciepła.
- Chronić programator przed deszczem, wilgocią, kapaniem i opryskiwaniem - grozi porażeniem, uszkodzeniem urządzenia.
- Nie należy dokonywać samodzielnych napraw - może to spowodować porażenie lub uszkodzenie. Wszelkie naprawy należy zlecać wykwalifikowanemu personelowi serwisu lub producentowi.

- Maksymalna moc sterowanych urządzeń zasilanych z sieci 230V~

Rodzaj sprzętu	Moc [W]
Sprzęt grzejny	3500
Żarówki	700
Świetlówki	600
Silniki elektryczne	500

Przekroczenie podanej mocy grozi natychmiastowym uszkodzeniem programatora!

Urządzenia, których moc przekracza wartości podane w tablicy, należy podłączyć do programatora za pomocą styczników.

- Firma METRON Sp. z o.o. Polska zastrzega sobie możliwość wystąpienia niezgodności w instrukcji, a także zmian parametrów urządzenia wynikających z ciągłego rozwoju - bez uprzedzenia.

4. WŁAŚCIWOŚCI

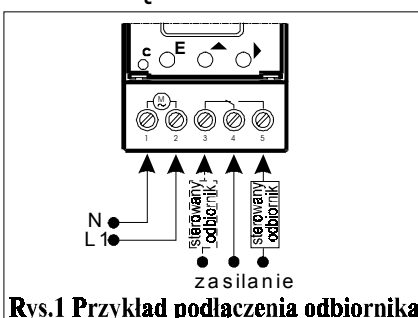
- Automatyczna zmiana czasu zima/lato odbywa się zgodnie z systemem obowiązującym w Unii Europejskiej.
- Dzień tygodnia oraz wskaźnik zmiany czasu zima/lato (rys.5) przy pracy z automatyczną zmianą czasu zima/lato – ustawiany jest programowo na podstawie wpisanej przez użytkownika bieżącej daty i nie podlega zmianie.

Uwaga! Dni tygodnia oznaczone są na wyświetlaczu skrótami nazw angielskich, tj.: Mo (*poniedziałek*), Tu (*wtorek*), We (*środa*), Th (*czwartek*), Fr (*piątek*), Sa (*sobota*), Su (*niedziela*).

- Użytkownik może układać bardzo urozmaicone programy, mając do dyspozycji 48 poleceń programowych, a w każdym z nich dowolną kombinację bloków dni, oraz indywidualnie przypisywany status polecenia - ON, OFF lub dodatkowo w PCm.011 impuls.
- Przejście między poszczególnymi funkcjami następuje w cyklu zamkniętym w określonej kolejności (rys.2).
- Obsługa pól w poszczególnych funkcjach przebiega w cyklu zamkniętym, a aktywność pola, możliwość zmiany parametru jest sygnalizowana poprzez pulsowanie.
- Każde polecenie programowe może zostać zmienione lub skasowane w zależności od potrzeby użytkownika.
- Po ok.40 sekundach od zaprzestania czynności obsługowych (naciskania przycisków) następuje automatyczny powrót z funkcji: PRG, DCF do trybu wskazania czasu.

Z funkcji DAT, CLK nie ma automatycznego powrotu. Jest to bardzo ważne ponieważ **tylko w trybie wskazania czasu są wykonywane wszystkie polecenia.**

5. PODŁĄCZENIE PROGRAMATORA DO SIECI

Rys.1 Przykład podłączenia odbiornika

Ze względów bezpieczeństwa instalacja programatora powinna być wykonywana przez elektryka z odpowiednimi uprawnieniami.

Uwaga! Przed rozpoczęciem czynności instalacyjnych należy odłączyć zasilanie przewodów przyłączeniowych.

Nieprawidłowo podłączone przewody mogą spowodować natychmiastowe uszkodzenie programatora!

Przykładowy schemat podłączenia programatora pokazano na rys. 1.

6. OBSŁUGA PROGRAMATORA

6.1 Podstawowe funkcje klawiszy

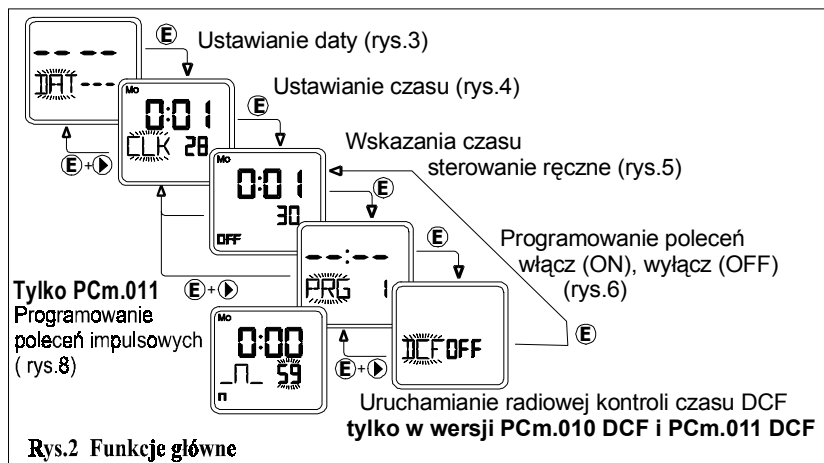
- **Kliknięcie** (E) - zmienia funkcje oraz zatwierdza wprowadzone wartości.
- **Kliknięcie** (▲) - zwiększa wybraną wartość o jedną jednostkę.
- **Wciśnięcie** (▲) - na dłużej niż 1 sekundę powoduje płynną, szybką zmianę wartości.
- **Kliknięcie** (▶) - wybiera parametry do zmiany (aktywizuje pola).

- *Wciśnięcie* $\triangleleft + \triangleright$ - zmniejsza wybraną wartość o jedną jednostkę.
- *Wciśnięcie* $\text{E} + \triangleright$ - zmienia funkcje w kierunku odwrotnym niż klawisz E .
- *Wciśnięcie* $\text{E} + \triangleleft$ - wybiera symbol „ ⚡ ” oznaczający wyjście (wyboru dokonujemy z dowolnego aktywnego pola).
- *Kliknięcie* C - resetuje programator do wskazań początkowych (kasowanie daty, czasu, wszystkich nastaw programatora).

Działanie poszczególnych klawiszy może być uzależnione od funkcji – szczegóły w dalszej części instrukcji.

PODSTAWOWE SPOSOBY ZATWIERDZANIA WPROWADZONYCH USTAWIEŃ:

- *Kliknięcie* E gdy jest aktywne (pulsuje) pole rodzaju funkcji np. PRG – powoduje zatwierdzenie wprowadzonych ustawień i przejście do kolejnej funkcji.
- *Kliknięcie* E gdy aktywne jest pole oznaczające wyjście (pulsuje „ ⚡ ”) - powoduje zatwierdzenie wprowadzonych ustawień i przejście do wskazań czasu.

6.2 Ustawianie daty (DAT)

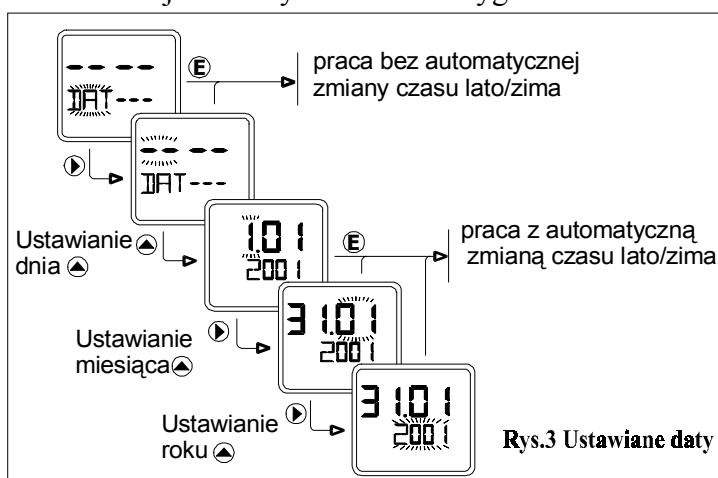
PRACA PROGRAMATORA Z AUTOMATYCZNĄ ZMIANĄ CZASU ZIMA ↔LATO

- Wpisać bieżącą datę: dzień, miesiąc oraz rok, a następnie zatwierdzić przyciskiem E na dowolnym polu lub wg p.6.1.

Uwaga: Data nieistniejąca np. 29.02.2003 nie zostanie zatwierdzona i trzeba ją poprawić.

- Rezygnacja z pracy ze zmianą czasu zima/lato - należy wybrać funkcję ustawiania daty (DAT) poprzez wciśnięcie $\text{E} + \triangleright$ odpowiednią ilość razy (rys.2). Następnie należy ustawić wskazanie “ -- “ na pozycji dni i zatwierdzić przyciskiem E .

Brak wskaźników czasu letniego lub zimowego (na wyświetlaczu) oznacza pracę bez automatycznej zmiany czasu zima↔lato. Możliwa jest wtedy zmiana dnia tygodnia.

PRACA PROGRAMATORA BEZ ZMIANY CZASU ZIMA ↔LATO

Przy wskazaniu daty -- --.. należy kliknąć E i przejść do ustawiania czasu.

6.3 Ustawianie czasu (CLK)

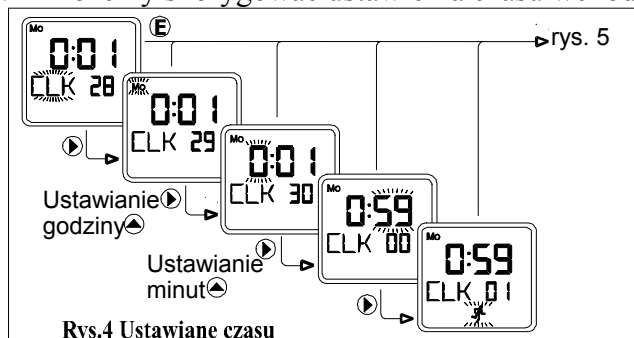
- Wpisać godzinę oraz minutę.

Dzień tygodnia jest ustawiany jedynie przy pracy bez automatycznej zmiany czasu zima/lato.

Podczas ustawiania minut, automatycznie są zerowane wskazania sekund.

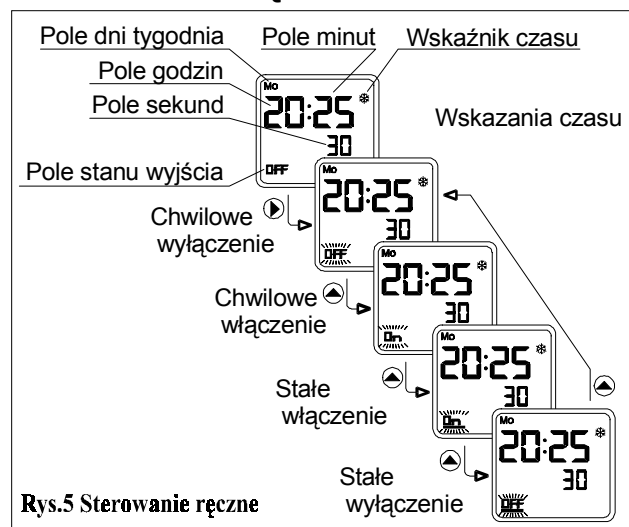
- Zatwierdzić czas klikając **E** na dowolnym polu lub wg p.6.1.

W dowolnej chwili możemy skorygować ustawienia czasu wchodząc do funkcji CLK przy pomocy **E**+**▶**.

Rys.4 Ustawianie czasu

6.4 Sterowanie ręczne

Rys.5 Sterowanie ręczne

Stan kanału można zmienić ręcznie klikając w trybie podstawowym przycisk **▶**.

Następnie przyciskiem **▲** dokonać należy wyboru wymaganego stanu wyjścia.

Stan kanału zmieniany jest na bieżąco, nie wymaga zatwierdzania.

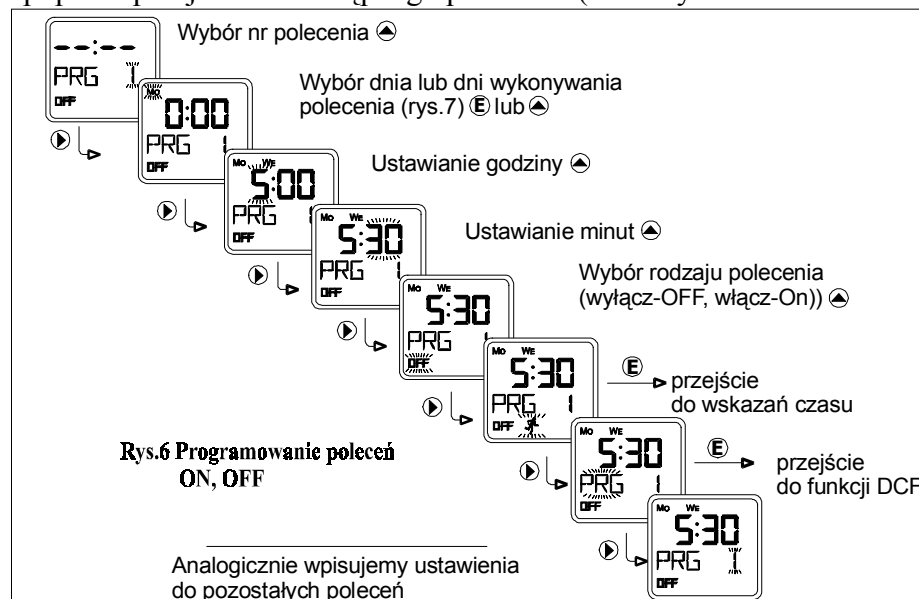
Stany: ON, OFF są stanami chwilowymi tzn., że pierwsze polecenie programowe, przeciwne do wybranego ręcznie, zmieni stan wyjścia, a urządzenie będzie realizowało plan programu automatycznego.

Stany ON, OFF (z podkreśleniem) są stanami stałymi, realizacja funkcji: PRG zostaje przerwana do chwili gdy ponownie zmienimy ręcznie stan wyjścia na ON lub OFF.

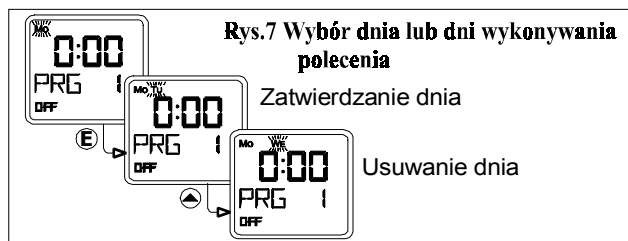
6.5 Programowanie (PRG) poleceń ON, OFF oraz poleceń impulsowych

6.5.1 PROGRAMOWANIE POLECEŃ ON, OFF

- Wybrać dzień tygodnia lub blok dni, w których ma być realizowane polecenie przyciskami **E** i **▲**.
- Wpisać godzinę i minutę, wybrać status polecenia: ON - załącz lub OFF - wyłącz a następnie zatwierdzić poprzez przejście do następnego polecenia (nastawy można zatwierdzać również wg p.6.1).

Rys.6 Programowanie poleceń ON, OFF

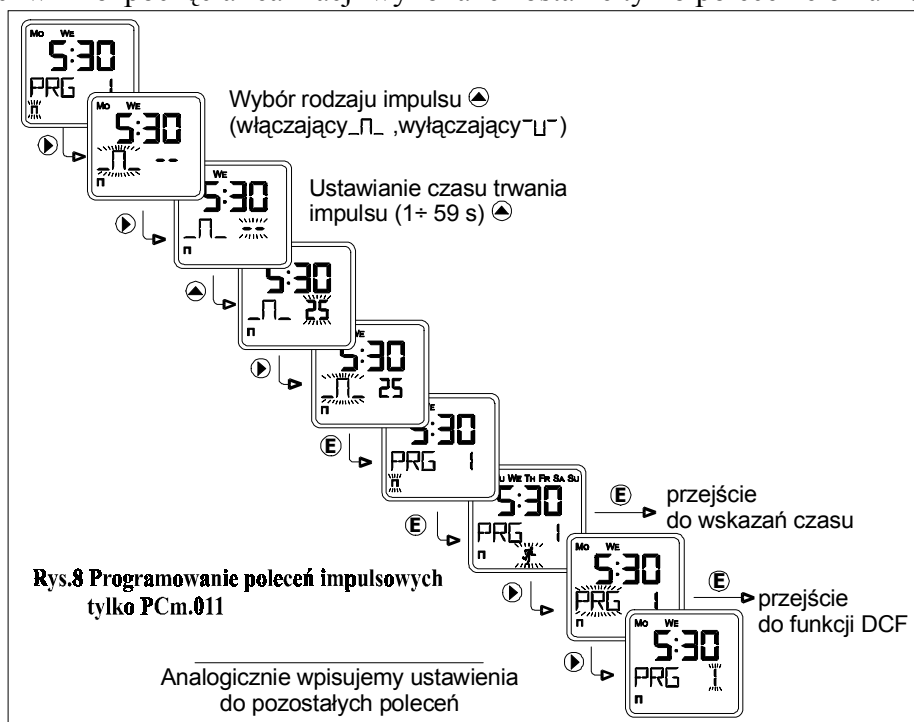

W przypadku poleceń sprzecznych tj. poleceń ON i OFF o takiej samej chwili realizacji wykonane zostanie tylko polecenie o numerze większym.

6.5.2 PROGRAMOWANIE POLECEŃ IMPULSOWYCH - TYLKO PCm.011

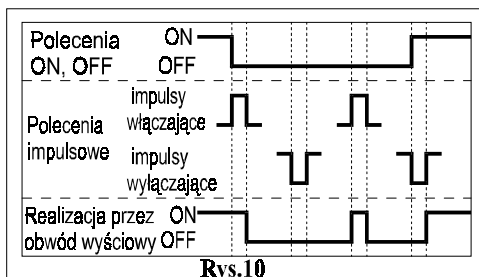
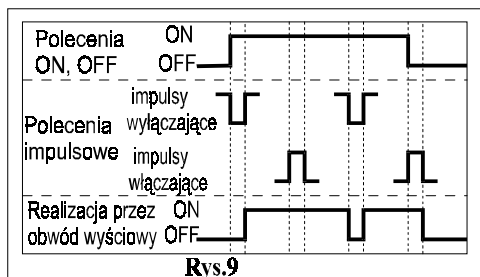
- Wybrać dzień tygodnia lub blok dni, wpisać godzinę i minutę, wybrać status polecenia- П (impuls), następnie rodzaj impulsu: $\_П\_$ (włączający), $\_П\bar{\_}$ (wyłączający) oraz czasu trwania impulsu od 1 do 59 s.
- Zatwierdzić poprzez przejście do następnego polecenia (nastawy można zatwierdzać również wg p.6.1).

W przypadku poleceń impulsowych sprzecznych tj. impulsu włączającego i wyłączającego o takiej samej chwili rozpoczęcia realizacji wykonane zostanie tylko polecenie o numerze wyższym.

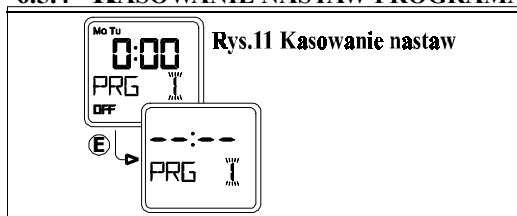

6.5.3 ZALEŻNOŚCI POMIĘDZY POLECENIAMI ON, OFF A POLECENIAMI IMPULSOWYMI - TYLKO PCm.011

Połączenie poleceń ON, OFF z poleceniami impulsowymi daje możliwość sterowania urządzeniami elektrycznymi z dokładnością do 1s (np. dzwonekami w szkołach, syrenami w zakładach pracy, kurantami itp.).

6.5.4 KASOWANIE NASTAW PROGRAMATORA

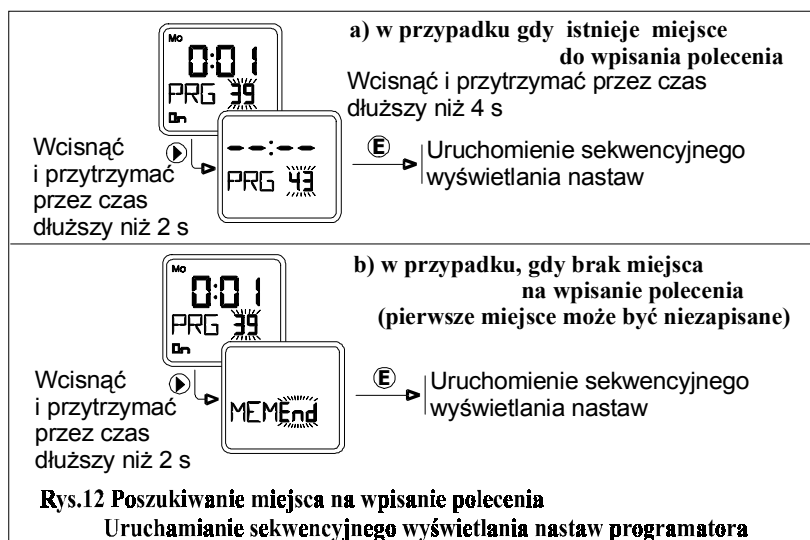

Polecenie można skasować poprzez naciśnięcie przycisku **E**, kiedy aktywny jest numer polecenia (rys.11).

KASOWANIE NIE WYMAGA ZATWIERDZENIA!!!

6.5.5 POSZUKIWANIE MIEJSCA NA WPISANIE POLECENIA

W celu wyszukania miejsca na wpisanie polecenia należy wybrać przyciskiem **▶** nr polecenia a następnie wcisnąć i przytrzymać przez czas dłuższy niż 2 s przycisk **▶**. Programator wykona skok do pierwszego wolnego miejsca lub, gdy brak miejsca, ukáže się komunikat MEM End.

6.5.6 SEKWENCYJNE WYŚWIETLANIE NASTAW PROGRAMATORA

Uruchomienie funkcji:

- wejść do pustego polecenia programowego – aktywny (pulsujący) nr polecenia;
- wcisnąć i przytrzymać przycisk **E** przez czas dłuższy niż 4s.

Jeżeli wszystkie polecenia są zapisane, to po ukazaniu się komunikatu MEM End należy kliknąć **E**. Po uruchomieniu funkcji wskazania czasu są cyklicznie (co ok.2 lub ok.4 minuty) przeplatane wyświetlaniem zapisanych poleceń programowych.

- Wyłączenie funkcji - poprzez ponowne wejście do PRG.

6.6 Radiowa kontrola czasu (DCF) - tylko PCm.010 DCF i PCm.011 DCF

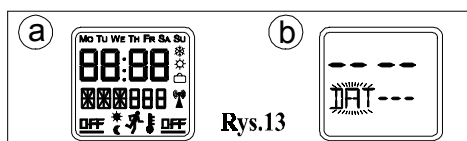
Funkcja działa tylko w programatorach w wersji DCF (przystosowanych do odbioru sygnału radiowego DCF). Wersje PCm.010, PCm.011 i PCm/a.010, PCm/a.011 nie odbierają sygnału radiowego.

6.7 Korygowanie ustawień funkcji

W dowolnej chwili możemy korygować ustawienia wszystkich opisanych funkcji. W tym celu należy wybrać daną funkcję za pomocą przycisków **E** lub **E+▶** (rys.2), a następnie wpisać i zatwierdzić nowe ustawienia (p. 6.1 ÷ 6.5).

6.8 Resetowanie programatora

Resetować należy w przypadku zaburzeń w pracy programatora, gdy zostanie źle ułożony program lub przy większych zmianach w programie.

Kliknąć przycisk **C**. Po zresetowaniu z ekranu znikają wszystkie znaki, potem na około 3s pojawia się ich komplet (rys.13a) a następnie wskazanie początkowe (rys.13b).

7. DANE TECHNICZNE

napięcie zasilania	–	230V ^{+10%} _{-15%} , 50Hz
temperatura pracy	–	-20°C ÷ +50°C
graniczna temperatura pracy	–	-25°C ÷ +55°C
dobowy przyrost błędu wskazań	–	±1s przy 293K (20°C)
rezerva chodu	-	6 lat (bateria litowa)
obciążalność styków	–	16A cosφ = 1 2A cosφ = 0,6
przekrój przewodów przyłączeniowych	–	max. 4mm ²
nastawa załączenia / wyłączenia	PCm.010 i PCm/a.010	– o dowolnej pełnej minucie
	PCm.011 i PCm/a.011	– o dowolnej pełnej sekundzie, poprzez złożenie poleceń ON lub OFF z poleceniem impulsowym
dokładność załączenia / wyłączenia	–	co do sekundy wg programu
maksymalna ilość poleceń programowych:	w ciągu doby	– 48
	w ciągu tygodnia	– 336
sygnalizacja stanu załączenia	–	dioda LED
bloki programowe	–	dowolna kombinacja dni tygodnia
klasa ochronności	PCm.010 i PCm.011	– decyduje klasa obudowy, w której zamontowano moduł
	PCm/a.010 i PCm/a.011	– II wg PN-75/E-06300.00
stopień ochrony obudowy programatora i adaptera	–	IP20 PN-92/E-08106
bezpieczeństwo (certyfikacja dodatkowa)	–	znak B wg PN-EN 60335-1
poziom zakłóceń radioelektrycznych	–	poziom N PN-69/E-02031
masa i gabaryty	PCm.010 i PCm.011	– 135 g 53x90x61mm (w przybliżeniu)
	PCm/a.010 i PCm/a.011	– 324 g 82x187x92mm (w przybliżeniu)